31989L0397

SMĚRNICE RADY
ze dne 14. června 1989
o úředním dozoru nad potravinami

(89/397/EHS)

RADA EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského hospodářského společenství, a zejména na článek 100a této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise ([1]),

ve spolupráci s Evropským parlamentem ([2]),

s ohledem na stanovisko Hospodářského a sociálního výboru ([3]),

vzhledem k tomu, že obchod s potravinami zaujímá na společném trhu přední postavení; že všechny členské státy musí usilovat o ochranu zdraví a hospodářských zájmů svých občanů; že ochraně zdraví musí být dána bezpodmínečná přednost; že úřední dozor nad potravinami musí být harmonizován a musí být účinnější;

vzhledem k tomu, že ve vnitrostátních právních předpisech týkajících se tohoto dozoru existují takové rozdíly, že představují překážky pro volný pohyb zboží;

vzhledem k tomu, že je proto nezbytné tyto právní předpisy sblížit;

vzhledem k tomu, že nejprve musí být harmonizovány obecné zásady, kterými se provádění tohoto dozoru řídí;

vzhledem k tomu, že kromě obecných zásad mohou být, je-li to nezbytné, následně přijímána zvláštní opatření;

vzhledem k tomu, že předmětem této směrnice je ověřování, zda potraviny vyhovují právním předpisům o potravinách; že tyto právní předpisy obsahují ustanovení týkající se zdraví, předpisy o složení a předpisy o jakosti, určené k ochraně hospodářských zájmů spotřebitelů, jakož i ustanovení o informacích pro spotřebitele a o korektnosti obchodního styku;

vzhledem k tomu, že současně s potravinami musí být vykonáván dozor nad materiály a předměty určenými pro styk s těmito potravinami;

vzhledem k tomu, že za účelem dotvoření vnitřního trhu musí být nad potravinami určenými k překročení hranic uvnitř Společenství vykonáván dozor se stejnou pozorností jako nad potravinami určenými pro trh v členském státě, kde byly vyrobeny;

vzhledem k tomu, že za tímto účelem musí být dozor zpravidla založen na předpisech platných v členském státě, kde byla potravina vyrobena; že se však tato zásada nemá uplatňovat tam, kde byl orgán pověřený dozorem odpovídajícími prostředky, včetně předložení obchodní dokumentace, uspokojivým způsobem informován o tom, že dotyčný výrobek je určen k dodání do jiného členského státu a že vyhovuje předpisům platným v dotyčném členském státě;

vzhledem k tomu, že má-li být dozor účinný, musí se provádět pravidelně; že nesmí být omezován, pokud jde o subjekt, etapu nebo okamžik vhodný pro jejich provádění, a že musí být prováděn nejvhodnější formou, aby byla zaručena jeho účinnost;

vzhledem k tomu, že pro zajištění toho, aby nebyly postupy pro dozor obcházeny, je nezbytné stanovit, že členské státy nesmějí vyloučit z výkonu odpovídajícího dozoru určitý výrobek z důvodu, že je určen pro vývoz mimo Společenství;

vzhledem k tomu, že osobám pověřeným dozorem musí být uděleny přiměřené pravomoci;

vzhledem k tomu, že ačkoli na jedné straně podniky nemají právo se dozoru bránit, musí být na druhé straně chráněny jejich oprávněné zájmy, zejména právo na výrobní tajemství a právo na opravný prostředek;

vzhledem k tomu, že orgány pověřené dozorem nad potravinami se mohou mezi jednotlivými členskými státy lišit; že je proto žádoucí zveřejnit seznam příslušných orgánů pro tuto oblast v každém členském státě s uvedením jejich místní příslušnosti a zveřejnit seznam laboratoří schválených k provádění analýz v souvislosti s takovým dozorem;

vzhledem k tomu, že úřední dozor má účinně přispívat k předcházení porušování právních předpisů o potravinách; že za tím účelem mají být vypracovány programy na základě vhodných kritérií;

vzhledem k tomu, že ačkoli je především úkolem členských států stanovit své programy týkající se dozoru, je nezbytné za účelem dotvoření a fungování vnitřního trhu rovněž zajistit koordinované programy na úrovni Společenství;

([1]) Úř. věst. C 20, 27.1.1987, s. 6, Úř. věst. C 88, 5.4.1987, s. 14 a Úř. věst. C 131, 27.5.1989, s. 6.
([2]) Úř. věst. C 345, 21.12.1987, s. 80 a Úř. věst. C 120, 16.5.1989.
([3]) Úř.věst. C 347, 22.12.1987, s. 1.

vzhledem k tomu, že současné provádění vnitrostátních a koordinovaných programů poskytne zkušenosti, které v současnosti stále velice chybí; že se na základě těchto zkušeností může prokázat nutnost tuto směrnici přezkoumat, aby se zlepšila opatření, která zavádí;

vzhledem k tomu, že členským státům má být ponechána určitá míra volnosti, pokud jde o praktické prostředky při výkonu dozoru, aby se nenarušily osvědčené systémy, které jsou nejvhodnější pro zvláštní situaci v každém členském státě,

PŘIJALA TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

1. Tato směrnice stanoví obecné zásady výkonu úředního dozoru nad potravinami.

2. Pro účely této směrnice se „úředním dozorem nad potravinami“ (dále jen „dozor“) rozumí dozor vykonávaný příslušnými orgány, který zjišťuje, zda jsou

— potraviny,

— potravinářské přídatné látky, vitaminy, minerální soli, stopové prvky a další přídatné látky určené k prodeji jako takové,

— materiály a předměty určené pro styk s potravinami

v souladu s předpisy zaměřenými na předcházení ohrožení veřejného zdraví, opatřením zaručujícím korektnost obchodního styku nebo ochranu zájmů spotřebitele, včetně opatření o informacích pro spotřebitele.

3. Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčeny předpisy přijaté v rámci zvláštních právních úprav Společenství.

4. Tato směrnice se nevztahuje na metrologický dozor.

Článek 2

1. Členské státy přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění dozoru podle této směrnice.

2. Členské státy zajistí, aby nad výrobky určenými k dodání do jiného členského státu byl vykonáván dozor se stejnou péčí jako nad výrobky určenými k prodeji na jejich vlastním území.

Článek 3

Členské státy nesmějí vyloučit výrobek z výkonu odpovídajícího dozoru z důvodu, že je určen pro vývoz mimo Společenství.

Článek 4

1. Dozor se vykonává

a) pravidelně,

b) při podezření, že výrobek nevyhovuje.

2. Dozor se vykonává prostředky, které jsou přiměřené sledovanému cíli.

3. Dozor se vztahuje na všechny etapy výroby, dovozu do Společenství, zpracování, skladování, přepravy, distribuce a obchodu.

4. Dozor se zpravidla vykonává bez předchozího upozornění.

5. Pro dozor se zpravidla u každého případu vybírá jedna nebo více etap uvedených v odstavci 3, které se považují je nejvhodnější vzhledem k zamýšlenému šetření.

Článek 5

Dozor se za podmínek stanovených v článcích 6 až 9 a s ohledem na zamýšlené šetření skládá z jednoho nebo více následujících úkonů:

1. inspekce;

2. odběr vzorků a analýza;

3. hygienická kontrola personálu;

4. prověřování písemných materiálů a dokumentace;

5. prověřování všech kontrolních systémů zavedených podnikem a prověřování získaných výsledků.

Článek 6

1. Předmětem dozoru je

a) stav a užívání místa, provozoven, kanceláří, okolí závodu, dopravních prostředků, strojů a zařízení v různých etapách uvedených v čl. 4 odst. 3;

b) suroviny, složky, technologické pomocné látky a další výrobky používané pro přípravu a výrobu potravin;

c) polotovary;

d) hotové výrobky;

e) materiály a předměty určené pro styk s potravinami;

f) prostředky a postupy pro čištění a údržbu a pesticidy;

g) postupy používané pro výrobu nebo zpracování potravin;

h) označování potravin na etiketách a jejich obchodní úprava;

i) konzervační postupy.

2. Úkony uvedené v odstavci 1 mohou být v případě potřeby doplněny:

— pohovory s vedoucím podniku, nad nímž se vykonává dozor, a s pracovníky tohoto podniku,

— odečtem hodnot zaznamenaných měřícími přístroji instalovanými podnikem,

— kontrolami hodnot změřených přístroji instalovanými podnikem, které provádí příslušný orgán s použitím svých vlastních přístrojů.

Článek 7

1. Pro analýzu se smějí odebírat vzorky výrobků uvedených v čl. 6 odst. 1 písm. b) až f).

Členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění možnosti požádat u výše uvedených předmětů, nad nimiž se vykonává dozor, o další odborný posudek.

2. Analýzy provádějí úřední laboratoře.

Členské státy mohou prováděním těchto analýz pověřit také jiné laboratoře.

Článek 8

Osoby, které při výkonu své činnosti přicházejí přímo nebo nepřímo do styku s materiály a výrobky podle čl. 6 odst. 1 písm. b) až f), se podrobí hygienické kontrole podle čl. 5 odst. 3.

Účelem této kontroly je kontrola dodržování hygienických norem týkajících se osobní čistoty a čistoty oděvu. Prováděním této kontroly nejsou dotčeny lékařské prohlídky.

Článek 9

1. Osoby pověřené dozorem se mohou v různých etapách uvedených v čl. 4 odst. 3 seznamovat s písemnými materiály a dokumentací, které jsou v držení fyzických a právnických osob.

2. Osoby pověřené dozorem si mohou rovněž pořizovat opisy kontrolovaných písemných materiálů a dokumentace nebo výpisy z nich.

Článek 10

Zjistí-li osoby pověřené dozorem nějakou nesrovnalost nebo mají-li na ni podezření, přijmou nezbytná opatření.

Článek 11

1. Členské státy zajistí, aby osoby pověřené dozorem byly oprávněny provádět úkony uvedené v článcích 6 až 10.

2. Členské státy stanoví, že dotyčné fyzické a právnické osoby jsou povinny se podrobit veškerému dozoru vykonávanému podle této směrnice a pomáhat osobám pověřeným dozorem pomáhat při plnění jejich úkolů.

Článek 12

1. Členské státy učiní nezbytná opatření, aby bylo fyzickým a právnickým osobám, kterých se dozor týká, zajištěno právo na opravný prostředek proti opatřením učiněným příslušným orgánem za účelem výkonu dozoru.

2. Členské státy stanoví, že osoby pověřené dozorem jsou vázány povinností mlčenlivosti.

Článek 13

Pro zajištění jednotného používání této směrnice ve všech členských státech předloží Komise do jednoho roku od jejího přijetí zprávu Evropskému parlamentu a Radě:

a) o současném stavu předpisů pro vzdělávání potravinářských inspektorů v členských státech;

b) o možnosti vypracování předpisů Společenství vymezujících základní a další vzdělávání inspektorů;

c) možnosti stanovení norem jakosti Společenství pro všechny laboratoře zapojené do dozoru a odběru vzorků podle této směrnice;

d) možnosti zřízení inspekční služby Společenství, zahrnující možnosti výměny informací pro všechny subjekty a osoby zabývající se dozorem.

Článek 14

1. Příslušný orgán nebo orgány členských států vypracují předběžné programy stanovující povahu a četnost úkonů dozorů, které mají být po určité období prováděny pravidelně podle čl. 4 odst. 1 písm. a).

2. Do 1. května každého roku zašlou členské státy Komisi všechny nezbytné informace o provádění programů podle odstavce 1 v předchozím roce a podrobně uvedou:

— kritéria použitá při vypracování těchto programů,

— počet a typ provedených úkonů dozoru,

— počet a typ zjištěných protiprávních jednání.

3. Do 16. října každého roku, a poprvé v roce 1991, podá Komise členským státům po vzájemné konzultaci v rámci Stálého výboru pro potraviny doporučení týkající se koordinovaného programu dozoru pro příští rok. Toto doporučení může být později upravováno podle potřeby při provádění koordinovaného programu.

Koordinovaný program stanoví zejména kritéria pro přednost při jeho provádění.

Informace uvedené v odstavci 2 musí obsahovat zvláštní, samostatnou část o provádění koordinovaného programu.

4. Do pěti let po oznámení této směrnice předloží Komise Radě zprávu o uplatňování tohoto článku, případně spolu s vhodnými návrhy.

Článek 15

Každý členský stát sdělí Komisi názvy:

— příslušného orgánu nebo orgánů a rozsah jejich místní a věcné příslušnosti,

— úředních laboratoří nebo laboratoří pověřených příslušnými orgány, které provádějí analýzy v rámci dozoru.

Tyto seznamy se zveřejní v řadě C *Úředního věstníku Evropských společenství*.

Článek 16

Členské státy přijmou a zveřejní, nejpozději do dvanácti měsíců od oznámení této směrnice, právní a správní předpisy nezbytné k dosažení souladu s touto směrnicí do 24 měsíců od jejího oznámení ([1]). Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Článek 17

Tato směrnice je určena členským státům.

V Lucemburku dne 4. června 1989.

Za Radu

předseda

P. SOLBES

([1]) Tato směrnice byla členským státům oznámena dne 20. června 1989.